

Zápis z členské schůze Východočeské pobočky ČSO

(Východočeské muzeum Pardubice, 1. prosince 2012)

Schůzi v pro nás náhradních prostorách muzea zahájil v 9:15 hod. předseda Martin Fejfar. Po přivítání členů a hostů, přednesení jmen omlouvajících se členů ze schůze, připomněl čerstvou smutnou zprávu o úmrtí Pavla Žďárka, zakladatele naší pobočky a dlouholetého předsedu i jejího jednatele. Během schůze se pak ještě krátce několikrát na Pavla zavzpomínalo.

Pro podzimní setkání výbor připravil tematický blok přednášek tentokrát k problematice metod ornitologického výzkumu. Prvním referujícím byl Lubomír Peške, který nám představil průběh a dosavadní výsledky česko-bavorského projektu „Satelitní telemetrie chřástala polního“. V letošním pilotním roce byli označeni dva samci (Adam a Bohumír) v CHKO Slavkovský les, přičemž Adam byl pak sledován i při svém tahu východní cestou do Afriky (oblast západního pobřeží Rudého moře v severní Eritrey), kterou uletěl za 8 dní.

Druhé vystoupení věnoval Lukáš Viktora výzkumu dudků chocholatých v oblasti Milovického lesa v CHKO Pálava, kde hnízdí až 17 párů, především v dutinách jasanů a dubů nízko nad zemí. Hovořil o problematice zjišťování hnízdících párů, vyhledávání hnízd a faktorech, které na průběh hnízdění mají vliv. Krátce zhodnotil i stav známých dalších hnízdišť u nás a komentoval některá hnízdění i v budkách v Poohří. Nastínil možnost v příštích letech více spolupracovat s dalšími evropskými státy, odkud se dudkové evidentně k nám šíří z tamních „budkových“ populací (Švýcarsko, Rakousko a Německo). Hovořil i o možnosti dudky vybavovat geolokátory při dalším výzkumu.

Třetím vystupujícím byl Michal Podhrázský, který osvětlil pohled na nyní zřejmě více zaznamenávaná pozorování hus v intravilánu (zejména v zimním období). Představil 2 teorie (chov v zajetí – týká se h. velké a ztráty při migraci - týká se především h. běločelá a polní). Komentoval i osudy konkrétních límcovaných hus (jedna – I 23 se letos v zimě objevila s labutěmi na Českotřebovsku) a připomněl význam límcování, především díky rapidně navyšujícímu se počtu záznamů o těchto jedincích v terénu.

Vojtěch Kubelka pak v závěru tohoto odborného bloku uvedl výsledky monitoringu hnízdišť čejky chocholaté v území mezi městy Hradec Králové a Pardubice v letošním roce. Označeno bylo 16 hnízdních lokalit s 67 hnízdy mezi Holicemi a Novým Bydžovem. Sledoval se hnízdní biotop, snůšky a možnosti jejich ochrany před ničením ze strany zemědělců. Opět hovořil o možnosti použití telemetrie pro zlepšení stavu poznání o tomto druhu, především v období pohnízdniho pohybu našich čejek. Dále zhodnotil letošní celorepublikový výsledek ve sledování hnízdních čejek, do kterého se zapojilo 37 přispěvatelů ve 230 kvadrátech a na 856 lokalitách. Nás může těšit, že Východočeši byli hned druhí za Jihočechy v počtu obsazených lokalit (138).

Po přestávce se vedení schůze ujal Tomáš Diviš, který nejprve představil nového šéfredaktora našich webových stránek Ludka Petriláka. Na jarní schůzi se více představí náměty na možné změny ve struktuře a obsahu webových stránek. Poté dostal slovo Lukáš Viktora jako zástupce sekretariátu ČSO, který připomněl zvyšující se počet hektarů, které na Josefovských loukách ČSO vlastní, krátce pozitivně hodnotil letošního „ptáka roku“ (tetřev), obě členské exkurze do zahraničí i na Šumavu, přednesl též cíle exkurzí v příštím roce (Dolina Baryczy v Polsku a Bzenecká doubrava), připomněl konání plesu ČSO v Praze, petici za obnovu zemědělské krajiny nebo konání Evropského festivalu

ptactva. Se zájmem jsme vyslechli informaci o tom, že ČSO bude více věnovat pozornost problematice „smrtících skel“ (vzniká i web a sbírají se zkušenosti). Na závěr promluvil o přípravách vydání nového atlasu hnízdících druhů ptáků v Evropě, který by měl vyjít do roku 2020 (příští rok začíná sběr dat).

Dále vystoupil Pavel Bergmann, který připomněl termín sčítání zimujících druhů vodních ptáků v lednu (12.-13.1.) na našem území a pomocí prezentace Petra Musila zhodnotil výsledky letošního zimního sčítání, ze kterého například vyplynulo, že ve východních Čechách bylo zaznamenáno nejvíce kachen divokých, pak lysek černých, kormoránů velkých, hus polních, poláků chocholaček a volavek popelavých. Jiří Zajíc nás seznámil s historií a činností Ornitologického klubu v Hradci Králové, která je letos již dvacetiletá. Libor Praus přítomné oslovil s výzvou více se věnovat potenciálním lokalitám (především zemědělské objekty v nižších polohách), kde bychom se mohli setkat s chocholoušem obecným. Sám eviduje 6 míst, kde se letos mezi Pardubicemi a Hradcem Králové v Polabí setkal s chocholoušem on nebo další kolegové.

Závěrečné vystoupení Vojtěcha Kubelky přineslo pěkné fotografie a zajímavé zkušenosti z jeho pobytu v severní Aljašce. Spolu s dalšími ornitology vypomáhal Martinovi Bullovi s výzkumem jespáka srostloprstého. Pochopitelně se zde setkával nejen s dalšími druhy bahňáků (např. jespák tundrový, jespák plavý, jespák skvrnitý, jespák dlouhokřídílí, jespák aljašský, jespák dlouhonožý, kulík hnědokřídílí, kulík kanadský, lyskonoh úzkozobý i ploskozobý nebo slukovec dlouhozobý), ale třeba i s kajkami, chaluhami, alkouny, sovicemi a dalšími druhy arktické tundry na mysu Barrow. Vyslechnout jsme ještě mohli i zážitky (nejen s ptáky) ze svého třítydenního pobytu v jižních polohách Aljašky.

Tím byl program naší podzimní schůze, která byla ukončena ve 13:30 hodin, vyčerpán. Schůze se zúčastnilo přibližně 40 členů pobočky a hostů.

zapsal
Jiří Mach